

Onderzoek ambulantisering en regionalisering MO/BW regio Flevoland

Eerste meting (2023-2024)

Wij interviewden **33 participanten** (13 in de MO, 13 in BW en 7 zelfstandig wonend) verblijvende in 3 gemeentes in de regio. De bevindingen bespraken wij in **6 focusgroepen** met **28 stakeholders**.



1

Belangrijkste bevindingen

Maatschappelijke Opvang

- Er is veel langdurig verblijf in de MO. De verblijfstermijn van twaalf weken wordt in meer dan de helft van de gevallen overschreden.
- Langdurig verblijf in de MO is volgens stakeholders ofwel te verklaren vanuit het perspectief van zorg, ofwel van huisvesting. In de praktijk zijn deze twee kwesties met elkaar verbonden.
- De MO in deze regio kent naast reguliere begeleidingstrajecten ook Bed, Bad, Brood plekken en Slaaphuistrajecten. Deze worden ingezet om in de vraag naar opvang te voorzien. Voor cliëntparticipanten is het niet altijd duidelijk dat er verschillende trajecten zijn.
- Gebrek aan zicht op het eigen traject maakt het voor personen verblijvend in de MO lastig om vragen over hun eigen traject te stellen.
- Er is frictie tussen maatwerk en regels vanuit beheersbaarheid. Stakeholders zorg benadrukken maatwerk en menselijkheid; gemeentelijke stakeholders benadrukken deels beheersbaarheid, deels herstel en hoe langdurig verblijf in maatschappelijke opvang daar niet aan bijdraagt.

Beschermd Wonen

2

- Mensen in BW hebben verschillende ervaringen met begeleiding: wanneer er buiten de kaders wordt gedacht en begeleiding goed aansluit bij de behoeftes en wensen van participanten, zorgt dit voor hogere tevredenheid.
- Het samenwonen met anderen wordt door velen als moeilijk ervaren; mensen die geen tot weinig contact hebben met hun mede BW-bewoners kunnen dit als eenzaam ervaren.
- Het ontbreken van zicht op de uitstroomtermijn, veroorzaakt voor een aantal cliënten onrust.
- Professioneel wordt verschillend gekeken naar uitstroom: volgens de gemeente zijn hierin herstel en individuele doelen leidend, volgens de zorg bepaalt de zorgindicatie het tempo.
- Om te komen tot duurzame uitstroom, maakt één van de regiogemeentes voorafgaand aan uitstroom gebruik van een checklist, die recent gezamenlijk met zorgorganisaties en woningcorporatie is opgesteld.
- Voor een deel van de groep in BW (en MO) sluit het huidige zorgaanbod onvoldoende aan en wegens een gebrek aan alternatieven verblijven deze personen langdurend in MO/BW.

Huisvesting:

- In een aantal gemeentes worden minder woningen voor uitstroom MO/BW gebruikt dan beschikbaar worden gesteld.
- Er is onvoldoende passend woningaanbod en er mist coördinatie op de wachtlijst.
- Een monopoliepositie van de woningbouw in sommige gemeentes en een zwarte lijst bemoeilijken uitstroom.

Zorg:

- Aanbestedingen en het (trage) proces van (opnieuw) beschikkingen aanvragen maken het voor zorgaanbieders lastiger om continuïteit van begeleiding te bieden.
- In verschillende gemeentes zijn nieuwe afspraken gemaakt om dit proces te versoepelen, zoals Thuis in de Wijk en de uitstroomtafels. Deze afspraken pakken echter niet altijd uit zoals bedoeld; ze zijn nieuw en alle betrokken partijen moeten nog leren.
- Regionaal werkende zorgaanbieders ervaren last van de decentralisatie.

Huisvesting & zorg:

- Bij uitzondering worden er extra voorwaarden gesteld aan omklap- en driepartijenovereenkomsten. Beide contracten hebben voor wonen en zorg verschillende voor- en nadelen.
- De koppeling tussen het zorg- en huurcontract maakt dat zaken omtrent zorg echter wel degelijk kunnen leiden tot woningverlies.
- Hoewel de samenwerking tussen huisvesting en zorg als positief wordt ervaren, ontstaat er een spanningsveld met name rondom overlastcasussen.

Preventie

4

- In de praktijk wordt er niet altijd vroegtijdig gesignaleerd.
- In de huidige beleidsstructuren ligt de focus meer op wanneer iemand al dakloos is, in plaats van op het voorkomen hiervan.
- De verdeling van verantwoordelijkheden tussen betrokken partijen op het moment dat iemand dreigend dakloos is, zijn onvoldoende duidelijk.

5

Participatie & Inkomen

- Meer dan driekwart van de participanten heeft een vorm van zinvolle daginvulling. Dit percentage ligt hoger dan in andere regio's, voornamelijk binnen voorzieningen.
- Aanbod van dagbesteding wordt niet altijd als gevarieerd en passend ervaren.
- Het merendeel van de participanten heeft een uitkering, schulden en een vorm van financiële ondersteuning.
- Ondanks afspraken binnen gemeentes, gaat het tijdig regelen van een uitkering in de MO niet altijd goed. Werken met de doelgroep MO/BW vereist maatwerk en vertrouwen.

